

V Bruseli 29. apríla 2021
(OR. en)

8323/21

BETREG 9
COMPET 304
IA 66
POLGEN 57

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 29. apríla 2021

Komu: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie

---

Č. dok. Kom.: COM(2021) 219 final

Predmet: OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV
Lepšia právna regulácia: spojme sily v záujme lepšej tvorby právnych predpisov

---

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2021) 219 final.

Príloha: COM(2021) 219 final

V Bruseli 29. 4. 2021
COM(2021) 219 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Lepšia právna regulácia: spojme sily v záujme lepšej tvorby právnych predpisov

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Lepšia právna regulácia: spojme sily v záujme lepšej tvorby právnych predpisov

1. PODPORA OBNOVY EÚ ZLEPŠENÍM TVORBY PRÁVA

Systém Komisie týkajúci sa lepšej právnej regulácie je jedným z najpokročilejších prístupov k regulácii na svete¹. Jeho neustále zlepšovanie v posledných rokoch nám jednoznačne pomohlo dosiahnuť lepšie výsledky.

Systematicky sa v rámci neho posudzujú hospodárske, sociálne a environmentálne vplyvy politických opatrení a zabezpečuje sa trvale vysoká kvalita navrhovaných právnych predpisov. Vzhľadom na ambiciózny program Komisie a bezprecedentné výzvy, ktorým čelíme, je potreba dôkladnej analýzy a spoľahlivých dôkazov väčšia ako kedykoľvek predtým. Preto navrhujeme niekoľko ďalších zlepšení v neposlednom rade s cieľom zabezpečiť, aby naše politiky podporovali obnovu a odolnosť EÚ a jej dvojakú transformáciu najlepším možným spôsobom; na tento účel Komisia bude podnikat tieto kroky:

- Vyzve členské štáty, regióny a kľúčové zainteresované strany, aby pomohli odstrániť prekážky a byrokratickú záťaž, ktoré spomaľujú budovanie infraštruktúry 21. storočia. To pomôže urýchliť investície a vykonávanie programu NextGenerationEU. Lepšia právna regulácia bude v tomto úsilí zohrávať kľúčovú úlohu a platforma Fit for Future (F4F)² podporí úsilie o zjednodušenie a lepšie prispôsobenie právnych predpisov EÚ potrebám zajtrajška.
- Zavedením prístupu založeného na „zásade rovnováhy záťaže“, ktorý je prispôbený tvorbe politiky v EÚ sa posilňuje pozornosť tvorcov politik, pokiaľ ide o dôsledky a náklady spojené s uplatňovaním právnych predpisov, najmä pre malé a stredné podniky (MSP).
- Bude presadzovať ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja³ s cieľom pomôcť zabezpečiť, aby každý legislatívny návrh prispieval k Agende 2030 pre udržateľný rozvoj; a zabezpečí, aby sa zásada „nespôsobovať významnú škodu“ uplatňovala vo všetkých politikách v súlade s prísahou uvedenou v Európskej zelenej dohode.
- V súlade s oznámením s názvom Digitálny kompas do roku 2030⁴ lepšia právna regulácia podporí v pripravovaných právnych predpisoch EÚ zásadu „digitálne služby ako štandard“ ako dôležitý nástroj na podporu digitálnej transformácie.
- Začlenením strategického výhľadu do tvorby politik sa zaistí, že existujúce a nové právne predpisy EÚ budú prispôbené budúcemu smerovaniu.

Lepšia právna regulácia je spoločným cieľom všetkých inštitúcií EÚ, ktoré za ňu aj spoločne nesú zodpovednosť. Oslovíme Európsky parlament a Radu, pokiaľ ide o ich prácu v oblasti posudzovania a monitorovania vplyvu právnych predpisov EÚ

---

¹ OECD (2018), *OECD Regulatory Policy Outlook 2018* (OECD Publishing, Paríž).

² https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof/fit-future-platform-f4f_sk

³ <https://sdgs.un.org/goals>

⁴ Oznámenie Komisie [Digitálny kompas do roku 2030: digitálne desaťročie na európsky spôsob](#), COM(2021) 118.

a výdavkových programov EÚ. Okrem toho budeme pri tvorbe politik EÚ užšie spolupracovať s miestnymi, regionálnymi a vnútroštátnymi orgánmi a sociálnymi partnermi.

Dôraz sa bude klásť aj na zlepšenie nášho chápania potrieb a vplyvu právnych predpisov EÚ v rámci EÚ aj mimo nej vrátane spolupráce s externými partnermi⁵. S cieľom zapojiť jednotlivcov, podniky a občiansku spoločnosť zvýšime informovanosť o našich verejných konzultáciách a upravíme ich tak, aby sa v nich ľahšie orientovali a mohli sa do nich ľahšie zapojiť. Budeme sa zaoberať nedostatkami zistenými v našom hodnotení v oblasti lepšej právnej regulácie z roku 2019⁶.

2. SPOLOČNÉ ÚSILIE

Spolupráca medzi spoluzákonodarcami EÚ, členskými štátmi a zainteresovanými stranami vrátane sociálnych partnerov je kľúčová. Musíme posilniť naše spoločné úsilie o zlepšenie transparentnosti politik založených na dôkazoch, zvýšenie informovanosti o prínosoch právnych predpisov a zníženie záťažovej právnych predpisov EÚ.

Posúdenie vplyvov⁷ a odstránenie zbytočných nákladov⁸

Komisia môže zistiť len tie očakávané vplyvy vrátane nákladov a úspor, ktoré sú spojené s jej vlastnými legislatívnymi návrhmi. Zmenami návrhov v priebehu rokovaní s Európskym parlamentom a Radou sa môžu výrazne zmeniť následky právnych predpisov EÚ pre ľudí a podniky.

Preto opätovne vyzývame Európsky parlament a Radu, aby plnili záväzky vyplývajúce z Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva⁹. Obe inštitúcie najmä vyzývame k tomu, aby zdokumentovali účinok svojich pozmeňujúcich návrhov z hľadiska očakávaných vplyvov. V obnovenom politickom dialógu sa uľahčí výmena nápadov, aby všetky strany mohli plniť svoje záväzky vyplývajúce z medziinštitucionálnej dohody.

Vykonávanie právnych predpisov EÚ členskými štátmi môže tiež významne ovplyvniť ich dosah na ľudí a podniky. Požiadame členské štáty, aby nám po implementácii konkrétnych právnych predpisov poskytli spätnú väzbu týkajúcu sa našich odhadov prínosov a nákladov týchto predpisov. Využijeme ju pri našich hodnoteniach a následných revíziách právnych predpisov.

Plne si uvedomujeme význam MSP pre hospodárstvo EÚ a ťažkosti, ktoré utrpeli v dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19. Vyslanec EÚ pre MSP¹⁰ pomôže pri monitorovaní iniciatív EÚ s cieľom zistiť, kde si vplyv na MSP vyžaduje osobitnú pozornosť. Vyslanec tiež pomôže pri príprave pracovného programu platformy Fit for

⁵ V súlade so zásadou súdržnosti politik v záujme rozvoja, článok 208 ZFEÚ.

⁶ Oznámenie Komisie [Lepšia tvorba práva: prehľad činností a udržanie záväzku](#), COM(2019) 178.

⁷ Pozri oddiel 6.

⁸ Pozri oddiel 5.

⁹ Medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva (Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1).

¹⁰ Oznámenie Komisie [Stratégia pre MSP pre udržateľnú a digitálnu Európu](#), COM(2020) 103.

Future¹¹ a spolu so sieťou Výboru regiónov RegHub¹² zameria svoju činnosť na tie právne predpisy, ktoré sú v praxi najproblematickejšie.

Zhromažďovanie dôkazov a ich sprístupnenie

Základným kameňom nášho prístupu lepšej právnej regulácie je poučiť sa z minulosti prostredníctvom posúdenia existujúcich právnych predpisov. V politickom cykle zohráva kľúčovú úlohu monitorovanie, ktoré si vyžaduje systematický zber údajov. Ustanovenia o monitorovaní a preskúmaní¹³ uvedené v právnych predpisoch zabezpečujú zber a hodnotenie potrebných údajov. Je spoločnou zodpovednosťou spoluzákonodarcov dohliadať na vysokú kvalitu týchto ustanovení, aby bolo možné riadne posúdiť účinnosť právnych predpisov EÚ v členských štátoch.

Ďalším základným kameňom lepšej právnej regulácie je vedecký dôkaz, ktorý je nevyhnutný na vypracovanie presného opisu problému, umožňuje skutočné pochopenie príčinnej súvislosti, a teda logiky legislatívneho zásahu a vykonať posúdenie vplyvu. Kvalitný výskum nemožno uskutočniť zo dňa na deň, takže na to, aby boli v prípade potreby k dispozícii relevantné dôkazy, treba potreby dôkazov lepšie predvídať a koordinovať. Zahŕňa to aj lepšiu mobilizáciu výskumnej obce a jej zapojenie do regulačného procesu od začiatku – takto postupovali mnohé vlády počas pandémie.

Komisia, ako aj Európsky parlament a Rada majú rôzne databázy, v ktorých zhromažďujú dôkazy použité v priebehu legislatívneho procesu. Spoločným úsilím o vytvorenie spoločného legislatívneho portálu ako spoločného registra dôkazov¹⁴ by sa každému, kto sa zaujíma o tvorbu politík EÚ, poskytol jednoduchý prístup ku všetkým dôkazom, ktoré sú základom danej politickej iniciatívy. Zlepšením spolupráce na spoločnom registri by sa spojili rôzne snahy a umožnila by sa účinnejšia komunikácia medzi tvorcami politík na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni.

Zapojenie ľudí do tvorby politík EÚ

Zintenzívime úsilie o propagáciu našich verejných konzultácií¹⁵ s cieľom prilákať viac účastníkov a kvalitné príspevky. Ako sa uvádza v oznámení o prehľade činnosti¹⁶, zintenzívime spoluprácu s Výborom regiónov, Európskym hospodárskym a sociálnym výborom, vnútroštátnymi orgánmi, sociálnymi partnermi a inými reprezentatívnymi združeniami s cieľom zvýšiť všeobecné povedomie o možnostiach prispieť k tvorbe politík Komisie. Napríklad ich požiadame, aby nám pomohli rozšíriť naše „výzvy na predloženie dôkazov“¹⁷ na vnútroštátnej a regionálnej úrovni. Toto úsilie podporia aj zastúpenia Komisie v členských štátoch a delegácie EÚ.

---

¹¹ Pozri oddiel 5.1.

¹² V nadväznosti na prácu osobitnej skupiny pre subsidiaritu, proporionalitu a scenár „Menej, ale efektívnejšie“ Výbor regiónov zaviedol [sieť RegHub](#). Ide o sieť regiónov, ktorá skúma, ako sa právne predpisy vykonávajú na miestnej úrovni, pričom využíva ciele prieskumy. RegHub 2.0 má v rámci celej EÚ 46 miestnych a regionálnych členov („regionálnych centier“), 10 pozorovateľov a jeden pridružený orgán. S centrami sa konzultuje prostredníctvom workshopov, rozhovorov a dotazníkov s cieľom zistiť ich skúsenosti s vykonávaním vybraných politík EÚ.

¹³ Pozri oddiel 6.3.

¹⁴ Pozri oddiel 4.

¹⁵ Pozri oddiel 3.

¹⁶ Oznámenie Komisie [Lepšia tvorba práva: prehľad činností a udržanie záväzku](#), COM(2019) 178.

¹⁷ Pozri oddiel 3.

3. LEPŠIA KOMUNIKÁCIA SO ZAJAINTERESOVANÝMI STRANAMI A ŠIROKOU VEREJNOSŤOU

Do dobrej tvorby politiky musia byť zapojení tí, ktorých sa rozhodnutia týkajú. V záujme zachovania dôvery v Európsku úniu musia politiky EÚ zohľadňovať a odrážať hodnoty a obavy občanov. Aktívna účasť zainteresovaných strán vrátane občanov je nevyhnutná – najmä v časoch neistoty. Konzultácie by zároveň nemali predstavovať zbytočnú záťaž. Preto chceme zainteresovaným stranám uľahčiť poskytovanie informácií prostredníctvom našich konzultácií.

Počas krízy zainteresované strany uviedli, že je pre ne ťažké zasielať svoje príspevky v stanovených lehotách. V reakcii na to Komisia tam, kde to bolo možné, predĺžila verejné konzultácie a termíny na poskytnutie spätnej väzby pre iniciatívy, ktoré sa majú predložiť v roku 2020 alebo začiatkom roka 2021, a to až o 6 týždňov. V budúcnosti zavedieme efektívnejší, inkluzívnejší a jednoduchší systém založený na jedinej „výzve na predloženie dôkazov“¹⁸ a prehľadnejších dotazníkoch, pričom budeme rešpektovať výhradné práva sociálnych partnerov.

Zjednodušený a prístupnejší systém: výzva na predloženie dôkazov

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) zastáva názor, že prístup ku konzultáciám, ktorý zaujíma Komisia, je najlepší. Napriek tomu chceme náš prístup ďalej zlepšovať.

Náš súčasný systém konzultácií ponúka mnoho príležitostí prispieť k tvorbe politik; jeho súčasťou sú obdobia na poskytnutie spätnej väzby pre úvodné posúdenia vplyvu a plány¹⁹, verejné konzultácie prebiehajúce online²⁰, ciele konzultácie a obdobia na poskytnutie spätnej väzby k prijatým legislatívnym návrhom a návrhom vykonávacích a delegovaných aktov.

Viacnásobné konzultácie o tej istej iniciatíve však môžu predstavovať bremeno a niekedy preťažujú zdroje zainteresovaných strán. Preto teraz navrhujeme, aby bol systém konzultácií cielenejší, zrozumiteľnejší a užívateľsky prístupnejší. Naše verejné konzultácie skonsolidujeme na našom webovom portáli *Vyjadrite svoj názor*²¹ do jedinej „výzvy na predloženie dôkazov“. Skombinujeme dva kroky, ktoré doteraz nasledovali po sebe: obdobia na poskytnutie spätnej väzby týkajúce sa plánov/úvodných posúdení vplyvu, ktoré sa budú naďalej uverejňovať na portáli *Vyjadrite svoj názor* ako výzvy na predloženie dôkazov, a verejné konzultácie na základe dotazníkov.

Výzvy na predloženie dôkazov budú pozostávať z opisu iniciatívy a v prípade potreby budú obsahovať odkaz na verejnú konzultáciu²². Vo všeobecnosti²³ budú všetky dostupné vo všetkých úradných jazykoch EÚ²⁴ a ľudia budú mať 12 týždňov na reakciu²⁵.

¹⁸ „Dôkazy“ zahŕňajú viaceré zdroje údajov, informácií a poznatkov vrátane kvantitatívnych údajov, ako sú štatistiky a merania, kvalitatívne údaje, ako sú stanoviská, vstupy zainteresovaných strán, závery hodnotení, ako aj vedecké a odborné poradenstvo.

¹⁹ V súčasnosti sa hodnotenia oznamujú prostredníctvom plánov a posúdenia vplyvu prostredníctvom úvodných posúdení vplyvu.

²⁰ V rokoch 2015 až 2018 Komisia uskutočnila 417 verejných konzultácií.

²¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_sk

²² Organizácia ciele konzultácií zostane v kompetencii konkrétnych generálnych riaditeľstiev.

²³ V prípade potreby sa však uskutočnia konzultácie v dvoch krokoch.

Uľahčenie poskytnutia príspevkov zainteresovaných strán

Účasť na verejných konzultáciách si od účastníkov vyžaduje investíciu času a zdrojov. Preto ju chceme pre zainteresované strany čo najviac uľahčiť a zabezpečiť, aby sa s verejnosťou konzultovalo len v prípade potreby.

Hodnotenie sa bude naďalej opierať o názory dotknutých strán, ale ak to bude možné, budeme pri revízii existujúcich právnych predpisov a hodnotení výdavkových programov v polovici obdobia namiesto oddelených konzultácií o hodnotení a posúdení vplyvu konzultovať s verejnosťou len raz. Budeme sa vyhýbať aj verejným konzultáciám o veľmi technických otázkach, o ktoré má široká verejnosť len malý záujem a pri ktorých sú lepším prostriedkom na zhromaždenie potrebných dôkazov cieľené konzultácie so zainteresovanými stranami²⁶.

Hodnotenie v oblasti lepšej právnej regulácie ukázalo, že dotazníky na verejné konzultácie sú v súčasnosti často dlhé a príliš technické a nemajú správnu rovnovahu medzi otvorenými a uzavretými otázkami²⁷. S cieľom riešiť tieto problémy zlepšime štruktúru, obsah a jazyk dotazníkov.

Oslovíme širšie publikum

Prostredníctvom webového portálu *Vyjadrite svoj názor* môžu zainteresované strany vrátane verejnosti, vedeckých a technických odborníkov prispievať k vývoju iniciatív pred a po ich prijatí Komisiou. Zavedenie tohto jednotného kontaktného miesta v roku 2017 bolo významným míľnikom. V júli 2020 bola spustená jeho nová verzia s intuitívnejším používateľským rozhraním a výrazne zlepšenou funkciou vyhľadávania. V súlade s našou stratégiou v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím²⁸ takisto zlepšujeme prístupnosť portálu pre ľudí so zdravotným postihnutím.

Musíme však zvýšiť informovanosť o portáli *Vyjadrite svoj názor*, aby sme k odpovedaniu na naše „výzvy na predloženie dôkazov“ povzbudili viac ľudí – vrátane ľudí, ktorí nemajú podrobné znalosti o tvorbe politik EÚ, a vedeckej komunity. Preto budeme vo väčšej miere propagovať portál *Vyjadrite svoj názor*²⁹. Vyviníme nové úsilie v oblasti spolupráce s vedeckou výskumnou komunitou s cieľom povzbudiť ich k tomu, aby na začiatku procesu predkladali príslušný vedecký výskum.

Vynikajúcou príležitosťou na diskusiu s občanmi o tom, ako riešiť výzvy a priority Európy, je tiež Konferencia o budúcnosti Európy. Online poradná platforma konferencie predstavuje nový prístup k spolupráci s ľuďmi pri riešení otázok, na ktorých im záleží.

---

²⁴ S výnimkou veľmi technických iniciatív a špecializovaných dotazníkov, kde by takéto úsilie bolo neprimerané vo vzťahu k očakávaným vstupom.

²⁵ Počas letných prázdnin sa toto obdobie zvyčajne predlžuje na 14 týždňov.

²⁶ Rozhodnutia sa budú prijímať v závislosti od prípadu.

²⁷ [Stanovisko platformy REFIT k predloženým pripomienkam XXII.4.a](#) zo strany DIHK a XXII.4.b zo strany občana k mechanizmu konzultácií so zainteresovanými stranami (prijaté 7. júna 2017).

²⁸ Oznámenie Komisie [Únia rovnosti: Stratégia v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030](#), COM(2021) 101 final.

²⁹ A to aj prostredníctvom sociálnych médií.

Respondenti od nás dostanú spätnú väzbu

Je vhodné, aby respondent, ktorý poskytol príspevok v rámci verejnej konzultácie, mal k dispozícii informácie o tom, ako bol použitý v procese tvorby politiky³⁰. Budeme preto respondentov informovať, akú spätnú väzbu sme dostali a čo bude nasledovať.

O každej verejnej konzultácii spravidla uverejňujeme súhrnnú správu do ôsmich týždňov od jej ukončenia³¹. Súhrnné správy sprevádzajúce všetky posúdenia vplyvu a hodnotenia poskytnú prehľad a analýzu všetkých konzultačných činností. Bude tak možné lepšie vzájomne odlíšiť príspevky od rôznych typov zainteresovaných strán (miestnych, regionálnych a vnútroštátnych orgánov, združení, občianskej spoločnosti, podnikov rôznej veľkosti, vedeckej obce a jednotlivcov). Poznatky, ktoré sme získali z konzultácií, sa lepšie zohľadnia v posúdeniach vplyvu a hodnoteniach.

Zainteresované strany budú priebežne počas celého procesu informované oznámeniami o novom vývoji v prípade každej iniciatívy, napr. o uverejnení návrhu Komisie alebo prijatí konečného právneho predpisu po rokovaní medzi Európskym parlamentom a Radou a Komisiou³².

4. ZVÝŠENÁ TRANSPARENTNOSŤ

Nevyhnutným predpokladom toho, aby ľudia mohli zohrávať aktívnu úlohu v procese tvorby politik a brať inštitúcie EÚ na zodpovednosť za prijaté rozhodnutia, je transparentnosť. Prístup k vedeckým dôkazom je navyše kľúčom k riešeniu globálnych výziev.

V súlade s cieľmi digitálnej stratégie Komisie zlepšíme prístup k dôkazom³³, o ktoré sa opiera každý legislatívny návrh. Cieľom je zabezpečiť, aby sa pri každom legislatívnom akte dali ľahko nájsť všetky súvisiace zverejnené štúdie, hodnotenia, súbory údajov atď. a bol k nim zaistený prístup.

Zlepšíme naše rôzne registre dôkazov³⁴ a portály ako Publikácie EÚ³⁵, EUR-Lex³⁶ a *Vyjadrite svoj názor* a prepojenia medzi nimi. Interné databázy a registre postupne sprístupníme verejnosti³⁷ v súlade s našou politikou transparentnosti údajov³⁸. Oslovíme

³⁰ Podľa hodnotenia z roku 2019 bolo takmer 40 % respondentov verejnej konzultácie (veľmi) nespokojných so spôsobom, akým Komisia podáva správy o výsledkoch svojich verejných konzultácií a poskytuje spätnú väzbu, ako aj so spôsobom, akým s týmito informáciami nakladá. O väčšiu transparentnosť poskytnutej spätnej väzby požiadala aj platforma REFIT ([Stanovisko platformy REFIT k predloženým pripomienkam XXII.4.a](#)). Tieto pripomienky potvrdil aj Európsky dvor audítorov, ktorý odporučil, aby Komisia zlepšila spôsob, akým reaguje na dôkazy zhromaždené v rámci jej konzultačných činností (EDA, [Osobitná správa č. 14/2019: Vyjadrite svoj názor! Do verejných konzultácií Komisie sa občania zapájajú, ale činnosti v oblasti oslovovania nie sú uspokojivé](#)).

³¹ Týka sa to len verejných konzultácií. Pre verejné konzultácie s veľkým počtom odpovedí je 8-týždňový časový rámec orientačný. Spätná väzba respondentov k legislatívnym návrhom sa uverejňuje online v čase podania ich príspevkov na portáli *Vyjadrite svoj názor*.

³² Komisia sa zaviazala chrániť osobné údaje respondentov a rešpektovať ich súkromie. Jednotné vyhlásenie o ochrane osobných údajov sa vzťahuje na všetky verejné konzultácie uverejnené na webovom portáli *Vyjadrite svoj názor* v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725.

³³ Oznámenie Komisie [Digitálna stratégia Európskej komisie: digitálna transformácia Komisie zameraná na používateľa a založená na údajoch](#), C(2018) 7118.

³⁴ Tento proces sa už začal v prípade registra dokumentov Komisie a databázy medziinštitucionálnych štúdií.

³⁵ <https://op.europa.eu/sk/web/general-publications/publications>

³⁶ <https://eur-lex.europa.eu/>

³⁷ S výhradou práv duševného vlastníctva a ustanovení o zachovávaní dôvernosti.

³⁸ [Oznámenie o správe údajov, informácií a poznatkov](#), C(2016) 6626/F1 a Oznámenie Komisie [Európska dátová stratégia](#), COM(2020) 66 final.

Európsky parlament a Radu, aby sa vytvoril spoločný legislatívny portál ako spoločný register dôkazov, ktorý každému, kto sa zaujíma o tvorbu politiky EÚ, umožní ľahko nájsť všetky dôkazy, o ktoré sa daná iniciatíva opiera.

Na posilnenie dôvery verejnosti je takisto nevyhnutné umožniť, aby sa vedecké dôkazy podrobili jej kontrole³⁹. Už sme verejne sprístupnili MIDAS⁴⁰ (register modelov Komisie), aby každý, kto má záujem, pochopil metódy a domnienky použité v našej analýze.

5. NOVÉ NÁSTROJE NA ĎALŠIE ZJEDNODUŠENIE A ZNÍŽENIE ZAŤAŽENIA

Prínos právnych predpisov EÚ má spočívať v konkrétnom pozitívnom príspevku k životom občanov, v uľahčení podnikania a v pomoci pri čelení súčasným a budúcim výzvam. To môže byť spojené s nákladmi, tie však musia zostať v rozumnej a primeranej výške.

Konečná forma právnych predpisov je výsledkom politických rokovaní a kompromisov, ktoré majú tendenciu robiť ich zložitejšími a nákladnejšími. Okrem toho niektoré právne predpisy pri vykonávaní v praxi nefungujú tak, ako sa očakávalo. Celkový vplyv právnych predpisov závisí od týchto troch úrovní (návrhy Komisie, konečné legislatívne akty po ukončení rokovaní a vykonávanie na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni).

Komisia presadzuje dlhodobú politiku zlepšovania existujúcich právnych predpisov EÚ (pozri rámček 1). Cieľom Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT)⁴¹ je maximalizovať prínosy pre ľudí, podniky a spoločnosť ako celok a zároveň odstrániť byrokraciu a znížiť náklady. Jeho cieľom je aj dosiahnuť zjednodušenie a väčšiu zrozumiteľnosť právnych predpisov EÚ.

Budeme ďalej posilňovať úsilie o znižovanie zaťaženia prostredníctvom prístupu založeného na „zásade rovnováhy záťaže“, ktorý spočíva v tom, že pri zavádzaní nového zaťaženia sa systematicky a aktívne snažíme znižovať zaťaženie vyplývajúce z už existujúcich právnych predpisov. S cieľom podporiť prácu na zjednodušovaní právnych predpisov Komisia zriadila platformu Fit for Future s cieľom získať rady, ako umožniť, aby bolo právne predpisy EÚ jednoduché dodržiavať a aby boli efektívne a prispôbené budúcemu smerovaniu.

Rámček 1: Časová os úsilia Komisie v oblasti znižovania administratívnej záťaže

História úsilia EÚ v oblasti znižovania regulačného zaťaženia

Komisia sa už dlhé roky angažuje v oblasti znižovania regulačného zaťaženia, pričom jej aktivity v tejto oblasti siahajú až do roku 2002. Prístup k znižovaniu zaťaženia sa v priebehu rokov vyvíjal na základe skúseností získaných najmä z akčného programu na zníženie administratívnej záťaže na roky 2007 – 2012.

V minulosti sa zistilo, že prístup založený výlučne na znížení nákladov mal značné nevýhody⁴², takže v roku 2012 Komisia rozbehla program REFIT, ktorý sa zameriava na rovnováhu medzi nákladmi

³⁹ Okrem toho sú vedecké dôkazy už verejne dostupné prostredníctvom rôznych špecializovaných portálov, napr. portálov vedeckých hodnotiacich orgánov EÚ (ako je Európsky úrad pre bezpečnosť potravín alebo Európska agentúra pre lieky).

⁴⁰ <https://web.jrc.ec.europa.eu/policy-model-inventory/>

⁴¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-and-less-costly_sk

⁴² Vo všeobecnosti sa dospelo k záveru [SWD(2017) 675], že vzhľadom na otázky dostupnosti údajov, transparentnosti a spoľahlivosti je odhad administratívneho zaťaženia v členských štátoch nákladný a zložitý. Hoci cieľ zníženia zaťaženia bol založený na rozsiahlom zbere údajov, nedokázal jasne preukázať prínosy pre podniky v praxi.

a (kvantifikovanými alebo inými) prínosmi pri revízii právnych predpisov. Tým sa zabezpečuje, že súčasťou rovnice sú aj pôvodné dôvody pre vznik právnych predpisov, t. j. ich prínosy. Prístup založený na „zásade rovnováhy záťaže“ doplní program REFIT tým, že bude venovať osobitnú pozornosť kumulatívnym nákladom pre jednotlivcov a podniky v danej oblasti politiky a bude zahŕňať nové iniciatívy.

2002 – Program „lepšej právnej regulácie“ bol prvým krokom k zjednodušeniu a zlepšeniu právnych predpisov EÚ. Zaviedli sa ním povinné posúdenia vplyvu a konzultácie so zainteresovanými stranami v súvislosti s novými iniciatívami, ktoré navrhla Komisia.

2005 – Začal sa rozbiehať program postupného zjednodušovania, ktorý v rokoch 2005 – 2009 zahŕňal 164 opatrení a stal sa súčasťou ročného pracovného programu Komisie.

2007 – Komisia začala s plnením akčného programu na zníženie administratívnej záťaže; bola zriadená skupina na vysokej úrovni, ktorá mala poskytovať poradenstvo pri jeho vykonávaní.

2012 – Na konci obdobia plnenia akčného programu Komisia dosiahla svoj cieľ znížiť administratívnu záťaž podnikov vyplývajúcu z právnych predpisov EÚ o 25 % (odhadované ročné úspory: 30,8 mld. EUR). Uskutočnila sa konzultácia o desiatich najzaťažujúcejších právnych predpisoch EÚ pre MSP.

2012 – Začal sa realizovať program REFIT.

2015 – Komisia uverejnila štúdiu (*ABRplus*) s cieľom preskúmať, ako sa uplatnilo 12 opatrení akčného programu a do akej miery sa dosiahli sľúbené prínosy.

2015 – Komisia zriadila skupinu na vysokej úrovni, ktorá jej mala radiť ako zjednodušiť právne predpisy (platforma REFIT).

2017 – Komisia posilnila program REFIT, keď zjednodušenie a znižovanie zaťaženia začlenila do každého hodnotenia a revízie existujúcich právnych predpisov.

2018 – Komisia uverejnila prvý ročný prieskum záťaže⁴³.

2020 – Komisia zriadila platformu Fit for Future na podporu práce na zjednodušovaní a znižovaní zaťaženia.

2021 – Komisia doplnila program REFIT prístupom založeným na „zásade rovnováhy záťaže“ s cieľom udržať pod kontrolou opakované zaťaženie.

5.1. Prístup založený na „zásade rovnováhy záťaže“

Predsedníčka von der Leyenová sa vo svojich politických usmerneniach zaviazala urobiť Európu ekologickejšou, digitálnejšou a odolnejšou, aby sme boli pripravení čeliť výzvam našej doby a využívať príležitosti technologického pokroku.

Komisia je viac ako kedykoľvek predtým odhodlaná formulovať také politiky a predkladať také návrhy, ktoré ľuďom a podnikom uľahčia život. Musíme zabezpečiť, aby regulácia bola cielená, predstavovala prínos, ľahko sa dodržiavala a aby nepridávala zbytočnú regulačnú záťaž.

Prístup založený na „zásade rovnováhy záťaže“ (pozri rámček 2) zahŕňa kompenzáciu nového zaťaženia vyplývajúceho z legislatívnych návrhov Komisie odstránením rovnako veľkého zaťaženia, ktoré už v tej istej oblasti politiky existuje. Tento prístup okrem toho rozšíri zameranie od záťaže vyplývajúcej z konkrétnych legislatívnych aktov na akumuláciu záťaže v každej oblasti politiky, a tým každý rok poskytne lepší prehľad o nákladoch vo všetkých oblastiach politiky.

Skúsenosti v členských štátoch ukázali⁴⁴, že zavedenie prístupov, ako je prístup založený na „zásade rovnováhy záťaže“, vedie tvorcov politik k tomu, aby sa nezameriavali len na

⁴³ [Ročný prieskum záťaže](#) je výročná správa Komisie, ktorá poskytuje prehľad o úsilí, ktoré Komisia vynakladá v oblasti znižovania zaťaženia.

ten dosah, ktorý súvisí s plnením politických cieľov. Upriamuje ich pozornosť na praktické aspekty vykonávania politik. Zavedením prístupu založeného na „zásade rovnováhy záťaže“ chceme posilniť kultúru tvorby politiky, ktorá zabezpečí nielen to, že dosiahneme naše politické ciele, ale aj to, že budeme venovať väčšiu pozornosť tomu, ako k ich splneniu dospejeme. V tejto súvislosti preskúmame zjednodušenie procesov vedúcich k očakávaným výsledkom politiky a zároveň zvažíme využívanie digitálnych riešení na podporu hladšieho a menej nákladného vykonávania politiky.

Touto zmenou by sme mali nielen znížiť zaťaženie vyplývajúce z právnych predpisov, ale vo všeobecnosti zlepšiť kvalitu konkrétnych právnych predpisov, a tým aj celý súbor právnych predpisov. Výsledkom bude lepšie zameranie sa na legislatívnu efektívnosť, pričom sa zabráni záťaži, ktorá nie je nevyhnutne potrebná na dosiahnutie politických cieľov.

V rámci programu REFIT už systematicky skúmame existujúce právne predpisy, pokiaľ ide o možnosti zjednodušenia a zníženia zaťaženia pri zachovaní dosiahnutých prínosov, a to napr. prostredníctvom hľadania digitálnych riešení.

Niekoľko členských štátov už uplatňuje prístup založený na „zásade rovnováhy záťaže“ rôznymi spôsobmi⁴⁴. Komisia ho musí prispôbiť charakteristikám právneho a administratívneho kontextu EÚ, pričom právne predpisy EÚ a právne predpisy členských štátov sa často navzájom ovplyvňujú. Na tento účel využívame skúsenosti členských štátov a zainteresovaných strán, ako aj pravidelné partnerské preskúmania toho, ako čo najlepšie merať náklady spojené s právnymi predpismi a ako zlepšiť ich celkovú kvalitu.

Tento prístup nebudeme uplatňovať mechanicky, napríklad tak, že za každý novonavrhnutý akt navrhujeme stiahnutie existujúceho legislatívneho aktu. Namiesto toho sa budeme snažiť kompenzovať zaťaženie plynúce pre ľudí a podniky z niektorých legislatívnych návrhov úsporami v iných legislatívnych návrhoch v tej istej oblasti politiky. V ročnom prieskume záťaže budeme podávať správy o každoročnom uplatňovaní prístupu založeného na „zásade rovnováhy záťaže“.

Komisia začne uplatňovať prístup založený na „zásade rovnováhy záťaže“ už v druhej polovici roku 2021 a začne ho vykonávať prostredníctvom pracovného programu Komisie na rok 2022, ktorý sa už pripravuje.

Kontrola a kvantifikácia zaťaženie nie je samoučelná. Komisia bude aj naďalej navrhovať nové právne predpisy s hlavným cieľom priniesť ľuďom a podnikom dlhodobý hospodársky, sociálny a environmentálny prínos. Najdôležitejšie bude zistiť, či sú prínosy väčšie ako náklady, a to v súlade s osvedčenými postupmi v našom medzinárodne uznanom systéme „lepšej právnej regulácie“. Ako je zvykom, budú sa uplatňovať zásady subsidiarity a proporcionality. Uplatňovanie prístupu založeného na „zásade rovnováhy záťaže“ teda v žiadnom prípade nepovedie k zníženiu vysokých hospodárskych, sociálnych a environmentálnych noriem a cieľov EÚ, ani nezabráni prijatiu nových iniciatív s jasnou pridanou hodnotou, ktoré účinne sledujú politické priority.

---

⁴⁴ V roku 2020 Komisia usporiadala s členskými štátmi a európskymi orgánmi regulačného dohľadu dva workshopy s cieľom zhromaždiť vnútroštátne skúsenosti s prístupom založeným na „zásade rovnováhy záťaže“.

⁴⁵ Pre prehľad pozri napríklad: [One-In, X-Out: regulatory offsetting in selected OECD countries](#) (pracovný dokument OECD v oblasti regulácie; Jeden predpis prijať, X predpisov zrušiť: regulačná kompenzácia vo vybraných krajinách OECD).

Podniky musia často investovať do modernizácie výrobných liniek, zníženia škôd na životnom prostredí, zlepšenia verejného zdravia alebo zvýšenia úrovne ochrany spotrebiteľov alebo pracovníkov, aby mohli tieto normy dodržať a využívať výhody, ktoré z nich plynú. Hoci podniky nemajú z týchto zmien vždy priamy prospech, môžu využívať nové podnikateľské príležitosti, získať konkurenčnú výhodu alebo im to môže priniesť nepriame prínosy, akými sú rovnaké podmienky na jednotnom trhu.

Ak sú investičné potreby mimoriadne vysoké a odrážajú dôležité politické ciele, EÚ a/alebo členské štáty ponúkajú osobitné nástroje, ktoré sprevádzajú potrebné úpravy⁴⁶. Tieto nástroje pomáhajú docieľiť toho, aby boli hospodárstva a spoločnosti EÚ udržateľnejšie, odolnejšie a lepšie pripravené na výzvy a príležitosti zelenej a digitálnej transformácie, pričom sa na nikoho nezabudne. Nové právne predpisy si napríklad môžu vyžadovať investície do našej odolnosti vzhľadom na rastúce hospodárske alebo environmentálne vplyvy, závislosť a súvisiace riziká vrátane systémových rizík.

Právne predpisy na úrovni EÚ sa zvyčajne zameriavajú na prekonanie regulačnej fragmentácie v rôznych členských štátoch nahradením 27 rôznych vnútroštátnych systémov. Uvedené zvýšenie efektívnosti sa bude brať do úvahy ako zrušená záťaž.

Aby bolo zaťaženie spojené s dosahovaním cieľov politiky EÚ čo najmenšie a uplatnil sa prístup založený na „zásade rovnováhy záťaže“, očakávané náklady na dodržiavanie právnych predpisov EÚ sa budú transparentnejšie vyčísl'ovať a systematicky prezentovať v posúdeniach vplyvu. Výbor pre kontrolu regulácie ich preskúma a oznámi Európskemu parlamentu a Rade v rámci návrhov Komisie ako príspevok k politickej diskusii. Náklady, ktoré vzniknú podnikom a občanom v súvislosti s informovaním, registráciou, monitorovaním a kontrolou, sa vykompenzujú odstránením rovnocennej existujúcej záťaže v tej istej oblasti politiky.

V prípade nákladov kompenzovaných prístupom založeným na „zásade rovnováhy záťaže“ sa na účely zvýšenia flexibility systému zavedú tieto opatrenia:

- **flexibilita v rámci vykazovaného obdobia** – ak v pracovnom programe na ten istý rok nie je možné identifikovať žiadnu záťaž, ktorú možno zrušiť, táto úloha sa presunie do nasledujúceho roku;
- **„výmena“ za určitých výnimočných okolností v rôznych oblastiach politiky** – ak sa navrhovaný právny predpis, ktorým sa ukladajú náklady (nová záťaž), považuje za nevyhnutný, ale v tej istej oblasti nie je možné nájsť záťaž, ktorú možno zrušiť, Komisia môže rozhodnúť, že záťaž zruší v inej oblasti politiky; a
- **výnimky za určitých výnimočných okolností** – ak existuje politická vôľa prijať právny predpis, ale nie je možné nájsť kompenzáciu v tej istej oblasti (napríklad regulácia v nových oblastiach politiky, kde je potrebné vyplniť regulačnú medzeru), Komisia môže rozhodnúť o vyňatí daného predpisu z prístupu založeného na „zásade rovnováhy záťaže“.

Rámček 2: Uplatňovanie prístupu založeného na „zásade rovnováhy záťaže“ v praxi

hlavné črty prístupu založeného na „zásade rovnováhy záťaže“ v Komisii

(podrobnosti týkajúce sa vykonávania a metodiky sa poskytnú v revidovaných usmerneniach a súbore nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu)

⁴⁶ Napríklad prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, politiky súdržnosti a poľnohospodárskych fondov a Mechanizmu spravodlivej transformácie.

Ciele na úrovni EÚ:

- obmedziť zaťaženie jednotlivcov a podnikov vyplývajúce z právnych predpisov EÚ na minimum;
- informovať tvorcov politik o nákladoch a prínosoch právnych predpisov EÚ a
- poskytovať porovnateľné odhady nákladov naprieč jednotlivými oblasťami politiky.

Rozsah:

- K novým iniciatívam, ako aj revíziám, ktoré vytvárajú značné náklady alebo vedú k ich odstráneniu, sa prikladá posúdenie vplyvu;
- Pilotná fáza v druhom polroku 2021; Všetky príslušné legislatívne návrhy Komisie⁴⁷, počnúc pracovným programom Komisie na rok 2022;
- Ak iniciatíva ukladá určitú záťaž a inú odstraňuje, započíta sa táto uložená záťaž ako nová záťaž (nové náklady) a odstránená ako zrušená záťaž (úspory nákladov);
- Všetky náklady na dodržiavanie predpisov⁴⁸ (t. j. náklady na prispôbenie sa a administratívne náklady) sa zanalyzujú a vyčíslia v posúdeniach vplyvu, pokiaľ to bude možné a primerané.
  - Administratívne náklady sa budú kompenzovať.
  - Náklady na prispôbenie sa budú transparentne a systematicky prezentovať v posúdeniach vplyvu, pokiaľ to bude možné a primerané. S cieľom kompenzovať tieto náklady v čo najväčšej možnej miere sa vykonajú ďalšie opatrenia.
- Všetky náklady na dodržiavanie predpisov overí výbor pre kontrolu regulácie, tieto náklady sa zverejnia a budú predmetom diskusií v legislatívnom procese.

Správy:

- Správa sa predloží formou *ročného prieskumu zaťaženia*.
- Ak Komisia v naliehavom prípade prijme iniciatívu bez posúdenia vplyvu, informácie o súvisiacich nákladoch sa poskytnú po uverejnení legislatívneho návrhu, aby na ne bolo možné uplatniť prístup založený na „zásade rovnováhy záťaže“.

5.2. Platforma Fit for Future

Komisia vysoko oceňuje prínos členských štátov, sociálnych partnerov a zainteresovaných strán (poradenstvo a praktické skúsenosti) pri určovaní prípadov, keď právne predpisy už nevyhovujú danému účelu, ukladajú zbytočnú záťaž, vyžadujú si ďalšie kroky na dosiahnutie plánovaných cieľov alebo ich možno zjednodušiť. Niektoré právne predpisy možno treba aktualizovať vzhľadom na krízu spôsobenú pandémiou COVID-19 a jej dôsledky.

Platforma REFIT podporovala úsilie Komisie o zlepšenie právnych predpisov EÚ v kontexte programu REFIT až do roku 2019⁴⁹. Poskytovala cenné informácie o praktickom vykonávaní a vplyve právnych predpisov⁵⁰. Jej činnosť však bola viditeľná

⁴⁷ Zmeny, ktoré zavedie Európsky parlament alebo Rada, sa zohľadňujú vo fáze hodnotenia po tom, ako legislatívu vykonávajú členské štáty.

⁴⁸ Náklady na prispôbenie sa zahŕňajú tie investície a výdavky, ktoré podniky, občania a organizácie občianskej spoločnosti musia vynaložiť na to, aby svoju činnosť prispôbili požiadavkám obsiahnutým v právnom predpise. Administratívne náklady vyplývajú z administratívnych činností vykonávaných na dosiahnutie súladu s administratívnymi povinnosťami uvedenými v právnych predpisoch (napr. povinné podávanie správ na účely monitorovania a štatistické účely, informácie o označení a neoznačení pre tretie strany, registrácia, certifikácia výrobkov alebo procesov).

⁴⁹ Oznámenie Komisie [Vhodnosť právnych predpisov EÚ](#), COM(2012) 746.

⁵⁰ Oznámenie Komisie [Lepšia tvorba práva: prehľad činností a udržanie záväzku](#), COM(2019) 178.

len v obmedzenej miere a jej potenciál nebol vždy plne využitý; Komisiu to viedlo k tomu, aby v máji 2020 sprevádzkovala platformu Fit for Future⁵¹.

Cez platformu Fit for Future sa pokračuje v úsilí o možné zjednodušenie a obmedzenie záťaže. Takisto sa cez ňu existujúce právne predpisy kontrolujú z hľadiska nových celosvetových trendov a výziev. Komisii to pomáha zabezpečiť, aby boli politiky EÚ nadčasové, priaznivé pre inovácie, aby hľadali príležitosti na digitalizáciu a venovali osobitnú pozornosť problematike množstva právnych predpisov⁵².

Platforma Fit for Future spája odborníkov z orgánov verejnej správy, sociálnych partnerov, malých a veľkých podnikov, technických expertov a spotrebiteľské, zdravotnícke, environmentálne a iné mimovládne organizácie na pravidelných stretnutiach s cieľom zlepšiť existujúce právne predpisy EÚ. Výbor regiónov a Európsky hospodársky a sociálny výbor majú významnú úlohu, pretože sa ten prvý sa zúčastňuje na činnostiach vládnej skupiny platformy a druhý je členom skupiny zainteresovaných strán. Do činnosti platformy sa bude systematicky zapájať sieť Výboru regiónov RegHub 2.0.

S cieľom zaistiť včasné, viditeľné a užitočné výsledky platformy jej práca vychádza z ročného pracovného programu. Jej pracovný program na rok 2021⁵³ sa zameriava na hľadanie možnosti digitalizácie, podporu efektívneho označovania, povoľovania a oznamovacích povinností, ako aj zlepšenie kvality právnych predpisov s cieľom zabrániť prekryvaniu a nezrovnalostiam a zároveň zaistiť, aby zostali nadčasové.

Ročný pracovný program zostavujú členovia platformy, pričom využívajú príspevky siete vyslancov MSP (zastúpenej vyslancom EÚ pre MSP), členských štátov, hospodárskeho a sociálneho výboru, výboru regiónov a siete RegHub 2.0.

6. LEPŠÍ SÚBOR NÁSTROJOV

Za 20 rokov, odkedy sa vykonali prvé posúdenia vplyvu a hodnotenia⁵⁴, sa tieto nástroje stali neoddeliteľnou súčasťou procesu tvorby politik Komisie. Toto úsilie by sa však nemalo obmedzovať na počítačové návrhy Komisie, ale malo by sa vzťahovať aj na právne predpisy v podobe, v akej sa prijímajú na konci rokovacieho procesu. Európsky parlament a Rada sa k tomu zaviazali v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z roku 2016.

Na našej strane pripravujeme tieto zlepšenia hodnotení a posúdení vplyvu. So záujmom očakávame informácie o tom, ako svoje úsilie zamýšľajú zintenzívniť naši inštitucionálni partneri, a to najmä pokiaľ ide o ich záväzky vyplývajúce z medziinštitucionálnej dohody.

---

⁵¹ [Rozhodnutie Komisie C\(2020\) 2977 z 11. mája 2020, ktorým sa zriaďuje platforma Fit for Future \(Ú. v. EÚ C 163, 12.5.2020, s. 3\).](#)

⁵² Súvisí to s otázkou, či stačí stanoviť zásady a ciele alebo či sú nutné podrobné technické predpisy týkajúce sa toho, ako tieto ciele dosiahnuť. Môže to mať vplyv na mieru voľnej úvahy vnútroštátnych, regionálnych a miestnych orgánov pri vykonávaní právnych predpisov (pozri prácu osobitnej skupiny pre subsidiaritu a proporionalitu a scenár „Menej, ale efektívnejšie“).

⁵³ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof/fit-future-platform-f4f/annual-work-programme_en

⁵⁴ Odvetvové posúdenia vplyvu sa na Komisii vypracúvali už v 90. rokoch minulého storočia.

6.1. Začleniť strategický výhľad do tvorby politík

pandémia COVID-19 poukázala na to, že okrem zvládnutia súčasných výziev sa musí EÚ viac snažiť, aby dokázala predvídať zajtrajšie výzvy. Potrebujeme dobre navrhnuté politiky na posilnenie odolnosti EÚ, využívanie príležitostí v strategických odvetviach a odstránenie našich nedostatkov v súlade so všeobecnými cieľmi EÚ. Chceme zaistiť, aby boli politiky EÚ prispôbené budúcemu smerovaniu, a to napríklad tak, že budú zohľadňovať vynárajúce sa megatrendy⁵⁵, ako je zrýchľovanie technologickej zmeny, hyperkonektivita, významné demografické a iné trendy, ako aj využívanie mapovania horizontu na predvídanie možného budúceho vývoja v konkrétnych oblastiach.

V tejto súvislosti bude pri zabezpečení odolnosti tvorby politiky EÚ voči budúcim zmenám kľúčovú úlohu zohrávať strategický a vedecky podložený výhľad, ktorý zabezpečí, že už v dnes prijímaných opatreniach zohľadníme dlhodobějšíu perspektívu vrátane dlhodobých záväzkov, napríklad cieľov udržateľného rozvoja. Poskytne nám to dynamický pohľad na súčinnosť a kompromisy medzi politickými cieľmi EÚ, čím sa podporí súdržnosť politík EÚ.

Keďže strategický výhľad formuje hlavné politické iniciatívy, stane sa neoddeliteľnou súčasťou programu Komisie zameraného na lepšiu právnu reguláciu. V oblastiach politiky, ktoré podliehajú rýchlej štrukturálnej zmene, budú v posúdeniach vplyvu, kontrolách vhodnosti a hlavných hodnoteniach čo najviac zohľadnené hlavné trendy, napríklad tie, ktoré boli identifikované v správe o *strategickom výhľade za rok 2020*⁵⁶ a jej ďalších vydaniach. Otázky súvisiace s výhľadom by takisto mohli byť súčasťou verejných konzultácií, v ktorých svoje názory vyjadria zainteresované strany v danej oblasti politiky. Výbor pre kontrolu regulácie bude pri skúmaní posúdení vplyvu, kontrol vhodnosti a hlavných hodnotení vypracovaných Komisiou zohľadňovať dôležitejšiu rolu strategického výhľadu. Okrem toho bude strategický výhľad slúžiť ako podklad v procese posudzovania miery, v akej sú právne predpisy EÚ aj naďalej prispôbené budúcemu smerovaniu a umožňujú inovácie v súlade s cieľmi politiky EÚ. V hodnoteniach a kontrolách vhodnosti sa napokon zohľadní dlhodobý význam politík z hľadiska možného budúceho vývoja.

6.2. Komplexnejšie a transparentnejšie posúdenia vplyvu

Uverejňovať dôvody vzniku všetkých relevantných návrhov

Posúdenia vplyvu sa vykonávajú v prípade iniciatív, pre ktoré existujú politické alternatívy, ak možno vopred zreteľne identifikovať očakávané vplyvy a ak sú tieto vplyvy významné pre spoločnosť. Niekedy však nutnosť prijať naliehavé legislatívne opatrenia nenecháva čas na všetky kroky stanovené v usmerneniach Komisie o lepšej právnej regulácii.

Počas krízy spôsobenej pandémiou COVID-19 musela Komisia neodkladne navrhnuť viacero iniciatív. Väčšinou išlo o rozhodnutia alebo akty, ktoré by si aj tak nevyžadovali posúdenie vplyvu. Niektoré by za normálnych okolností boli predmetom verejných konzultácií a posúdení vplyvu, ale čas bol príliš krátky. V dôvodových správach sa uvádzali hlavné dôvody návrhov, ale vplyvy nebolo možné vopred úplne posúdiť pre nedostatok času a rýchlo sa vyvíjajúcu situáciu.

⁵⁵ https://ec.europa.eu/knowledge4policy/foresight/tool/megatrends-hub_en

⁵⁶ Oznámenie Komisie Správa o strategickom výhľade za rok 2020 Vytýčenie smeru k odolnejšej Európe, COM(2020) 493.

Aj naďalej budeme vysvetľovať chýbajúce posúdenie vplyvu v dôvodovej správe k príslušným legislatívnym návrhom (t. j. návrhom bez kontroly výboru pre kontrolu regulácie). V takých prípadoch⁵⁷ sa analýza a všetky podporné dôkazy uvedú v pracovnom dokumente útvarov Komisie uverejnenom spolu s návrhom alebo najneskôr do troch mesiacov od jeho uverejnenia. V tomto dokumente sa jasne uvedie, ako a kedy bude akt následne hodnotený.

Skvalitniť analýzu a správy o vplyvoch

Zotavovanie zo súčasnej krízy budú sprevádzať zmeny paradigmy v tvorbe politík a investície v bezprecedentnom rozsahu, ktoré budú formovať svet pre nasledujúcu generáciu. Je nevyhnutné pristupovať k tejto otázke strategicky, aby sme sa nielen zotavili, ale aj zrýchlili dvojakú transformáciu a pretvorili svet na lepšie, odolnejšie a spravodlivejšie miesto než predtým. Všetky naše legislatívne návrhy by teda mali prispievať k plneniu spoločných cieľov.

Na tento účel určíme pre každý návrh príslušné ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja a preskúmame, ako iniciatíva podporí ich dosiahnutie⁵⁸. Prepojenia s cieľmi v oblasti udržateľného rozvoja budú zahrnuté do hodnotení a posúdení vplyvu.

S cieľom zohľadniť ambiciózne ciele Komisie Ursuly von der Leyenovej vylepšíme analýzu a oznamovanie niektorých druhov vplyvu, najmä tých, ktoré sa týkajú zelenej a digitálnej transformácie a ich sociálne spravodlivého rozmeru⁵⁹. Väčšiu pozornosť budeme venovať aspektu rodovej rovnosti, ako aj rovnosti pre všetkých⁶⁰, aby sa dôsledne zohľadňovala vo všetkých fázach tvorby politík. Posilníme posudzovanie územného vplyvu⁶¹ a vplyvu na vidiecke oblasti⁶², aby sa lepšie zohľadnili potreby a osobitosti rôznych území EÚ, napríklad mestských/vidieckych oblastí, cezhraničných oblastí⁶³ a najvzdialenejších regiónov⁶⁴, čo uľahčí rovnomernejšie oživenie a súdržnosť v celej Únii. Zároveň sa budeme snažiť lepšie zohľadniť vonkajšie dôsledky vnútorných politík a ich významný vplyv na tretie krajiny; bude sa venovať väčšia pozornosť ich aktérom. Ak to bude relevantné, tieto vplyvy sa budú analyzovať v posúdeniach vplyvu a prezentovať v dôvodových správach pripojených k návrhom Komisie.

V posúdeniach vplyvu sa okrem toho musia vziať do úvahy rôzne dôsledky krízy spôsobenej pandémiou COVID-19. Pri vymedzení problému, v analýze subsidiarity a proporcionality, základnom scenári a posúdení možnosti politiky by sa konkrétne mali zohľadniť zmenené okolnosti vrátane dlhodobějších účinkov identifikovaných vo výhlade a potreby zvýšiť odolnosť.

---

⁵⁷ Čiže ak sa podľa ustanovení v usmerneniach o lepšej právnej regulácii posúdenie vplyvu malo vypracovať, ale na základe diskrečného rozhodnutia Komisie sa nevypracovalo.

⁵⁸ Bude sa uplatňovať zásada primeranej analýzy; vplyvy teda budú v rámci možností vyčíslené.

⁵⁹ Pozri oznámenie Komisie [Akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv](#), COM(2021) 102 final.

⁶⁰ V súlade s článkom 8 a článkom 10 ZFEÚ.

⁶¹ V nadväznosti na oznámenie Komisie [Zásady subsidiarity a proporcionality: Posilnenie ich úloh v tvorbe politík EÚ](#), COM(2018) 703 final. *Ako súčasť nástrojov sa zavedú kontroly potreby posúdenia územného vplyvu, aby útvary Komisie mohli určiť, či má význam vykonať posúdenia územného vplyvu.*

⁶² Oznámenie Komisie [Budúcnosť potravinárstva a poľnohospodárstva](#), COM(2017) 713 final.

⁶³ Oznámenie Komisie, [Podpora rastu a súdržnosti v pohraničných regiónoch EÚ](#), COM(2017) 534 final.

⁶⁴ V oznámení [Silnejšie a obnovené strategické partnerstvo s najvzdialenejšími regiónmi EÚ](#), COM(2017) 623 final, sa Komisia zaviazala, že zaistí, aby sa obavy a záujmy najvzdialenejších regiónov s náležitou váhou zohľadnili v posúdeniach vplyvu a hodnoteniach politík.

Kríza ťažko postihla MSP. Dôkladným posúdením vplyvu návrhov Komisie na MSP sa zaistí, aby akcie boli cielené, dosiahli svoje ciele a nespôsobili zbytočné náklady. K dosiahnutiu tohto cieľa prispeje systematickejšie a primeranejšie uplatňovanie „testu MSP“⁶⁵.

Nakoniec máme v úmysle prepracovať zhrnutia posúdení vplyvu a zatriktívniť ich pre širšie publikum. Takisto zabezpečíme, aby bolo v dôvodovej správe jasne zachytené základné odôvodnenie daných legislatívnych návrhov.

Tabuľka posudzovania subsidiarity

Lepšia právna regulácia je čiastočne o tom, že k zásahu na úrovni EÚ dochádza len vtedy, ak je to potrebné, a len v potrebnom rozsahu. Zásady subsidiarity a proporcionality sú základnými kameňmi zmlúv EÚ a systematicky sa uplatňujú na legislatívne návrhy Komisie.

Osobitná skupina pre subsidiaritu a proporcionality a scenár „Menej, ale efektívnejšie“ zdôrazňuje, rovnako ako je zdôraznené aj v prehľade činností v oblasti lepšej právnej regulácie, že Komisia musí lepšie informovať o tom, prečo v konkrétnych prípadoch považuje akciu na úrovni EÚ za potrebnú. Výbor regiónov vypracoval súbor štandardných otázok o subsidiarite a proporcionality⁶⁶ s cieľom umožniť jednotné chápanie týchto zásad.

V súlade s predchádzajúcimi záväzkami⁶⁷ uverejníme tabuľku posudzovania subsidiarity spolu s každým politicky citlivým alebo dôležitým návrhom, ku ktorému je priložené posúdenie vplyvu⁶⁸. Politickým inštitúciám by to malo uľahčiť pochopiť, v ktorých aspektoch je potreba a forma zásahu EÚ kontroverzná. Diskusia by sa mala zamerať na tieto body.

Dvojaká transformácia

V Európskej zelenej dohode sa Komisia zaviazala, že zlepší spôsob, akým lepšia právna regulácia zohľadňuje a podporuje udržateľnosť. Lepšia právna regulácia je takisto dôležitým nástrojom na podporu napredovania smerom k spoločnej vízii a vhodným opatreniam, prostredníctvom ktorých bude EÚ úspešná v digitálnom desaťročí. Digitálnu transformáciu a zásadu „nospôsobať významnú škodu“ bude podporovať týmto spôsobom:

- Konzultácie so zainteresovanými stranami sa výslovne týkajú environmentálnych a digitálnych aspektov, ak je to relevantné.
- V posúdeniach vplyvu sa uprednostňovaná možnosť rozšíri o analýzu zásad „nospôsobať významnú škodu“ a „digitálne služby ako štandard“.
- Všetky relevantné hodnotenia budú obsahovať konkrétnu otázku, či by sa environmentálne vplyvy dali ďalej minimalizovať a či by sa mohlo urobiť viac pre úspešnú digitálnu transformáciu.
- V dôvodovej správe ku všetkým legislatívnym návrhom bude vysvetlené, ako každá iniciatíva presadzuje zásadu „nospôsobať významnú škodu“ a prispieva k dosiahnutiu digitálnej spoločnosti a ekonomiky na európsky spôsob.

Komisia tak zabezpečí, aby boli dodržané povinnosti stanovené v európskom právnom predpise v oblasti klímy a plnili sa ciele a zásady stanovené v oznámení Digitálny kompas do roku 2030.

⁶⁵ Súbor nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu z roku 2017, [Tool #22](#).

⁶⁶ <https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/Subsidiarityandproportionalityanalysiskit.aspx>

⁶⁷ Oznámenie Komisie [Zásady subsidiarity a proporcionality: Posilnenie ich úloh v tvorbe politík EÚ](#), COM(2018) 703.

⁶⁸ Okrem oblastí výlučnej právomoci EÚ, kde sa subsidiarita neuplatňuje.

6.3. Zlepšiť hodnotenia a využívanie ich zistení

Veľká väčšina legislatívnych návrhov Komisie sú revízie existujúcich právnych predpisov, a to aj pokiaľ ide o výdavkové programy. Na to, aby ich výsledky boli čo najlepšie, musíme overiť, či politiky a programy financovania EÚ priniesli očakávané výsledky a či sú naďalej relevantné a vhodné na stanovený účel. Takto sa učíme.

Zostaneme preto pevne odhodlaní riadiť sa zásadou „najprv vyhodnotiť“. Už dnes je vyše 80 % posúdení vplyvu, ktoré Komisia vypracovala ako podklad na revíziu právnych predpisov, založených na hodnotení.

Užitočnejšie doložky o monitorovaní a preskúmaní

Je zrejmé, že právny akt EÚ možno hodnotiť len za účasti dotknutých strán a len po tom, ako ho členské štáty v plnej miere vykonali. Skôr, ako Komisia bude môcť zhromaždiť dostatok údajov a dôkazov na posúdenie účinnosti právnych predpisov, teda musí uplynúť dostatočný čas.

Spoluzákonodarcovia však často zavádzajú zmeny, pre ktoré do právnych predpisov vnášajú nejasné požiadavky týkajúce sa druhu preskúmania, ktoré treba vykonať, alebo ukladajú lehoty na vyhodnotenie (častí) právnych predpisov, ktorých účinnosť uplynie skôr, ako sa získajú skúsenosti z praxe a informácie o ich vykonávaní a účinkoch. Európsky dvor audítorov nastolil túto otázku, keď vyhodnocoval politiku EÚ týkajúcu sa hodnotenia⁶⁹. Naše legislatívne návrhy budú obsahovať doložky o preskúmaní, ktoré sú v súlade s odporúčaniami audítorov, ale konečný výsledok zostáva vo veľkej miere v rukách spoluzákonodarcov.

V záujme väčšej konzistentnosti doložiek o preskúmaní Komisia našim spoluzákonodarcom navrhuje, aby sme zreteľnejšie rozlišovali medzi správami o vykonávaní a hodnoteniami⁷⁰. Správy o vykonávaní by sa týkali napredovania v transpozícii, vykonávaní a uplatňovaní právnych predpisov vrátane akýchkoľvek problémov, ktoré sa v tejto súvislosti vyskytnú. V hodnoteniach by sa právne predpisy (vrátane výdavkových programov) posudzovali niekoľko rokov po začiatku vykonávania, pričom ich účinky by sa hodnotili na základe stanovených hodnotiacich kritérií⁷¹.

Hodnotenia a následné posúdenia vplyvu vo veľkej miere závisia od kvality, dostupnosti a opätovného použitia údajov⁷². Monitorovanie legislatívnych ustanovení v praxi má teda zásadný význam. Takéto monitorovanie a súvisiace oznamovacie povinnosti zároveň kladú administratívnu záťaž na podniky a subjekty verejného sektora. Je preto potrebné nájsť rovnováhu medzi zhromažďovaním len toho, čo je absolútne nevyhnutné, a disponovaním dostatočnými údajmi pre budúce hodnotenia. Spoluzákonodarcov preto vyzývame, aby zabezpečili, že všetky právne predpisy budú obsahovať doložky o monitorovaní a podávaní správ, ktorými sa zaručí, že na ich vyhodnotenie budú k dispozícii dostatočne relevantné údaje.

⁶⁹ [Osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 16/2018: Preskúmanie ex post týkajúce sa právnych predpisov EÚ: dobre zriadený, no neúplný systém.](#)

⁷⁰ Cieľom je zabrániť vzniku rozdielnych kategórií, napr. „posúdenie skúseností pri vykonávaní“, „uskutočnenie preskúmania vykonávania“, „monitorovanie uplatňovania nariadenia...“, najmä preskúmaním jeho účinnosti“, „hodnotenie vykonávania“, „správa o vykonávaní a vplyve“, „preskúmanie všetkých prvkov“, „preskúmanie fungovania a účinnosti“.

⁷¹ Účinnosť, efektívnosť, relevantnosť, koherentnosť a pridaná hodnota EÚ.

⁷² V súlade s [digitálnou stratégiou Komisie](#) a [Európskou dátovou stratégiou](#).

V záujme konzistentnosti doložiek o preskúmaní a uskutočniteľnosti doložiek o monitorovaní vyzývame Európsky parlament a Radu, aby v rámci nášho pravidelného dialógu v kontexte Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva vypracovali spoločné vymedzenia pojmov a uviedli najlepšíe postupy.

V reakcii na krízu spôsobenú pandémiou COVID-19 prijali národné štatistické orgány dočasné opatrenia zamerané na zníženie záťaže podnikov spojenej s vykazovaním, napríklad tak, že prispôbili niektoré dotazníky a spôsoby predkladania informácií. Eurostat a národné štatistické úrady zároveň aj naďalej poskytovali potrebné kvalitné štatistiky slúžiace ako podklad pre úsilie o obnovu a každodenné monitorovanie výkonnosti právnych predpisov EÚ.

Vylepšiť hodnotenia a kontroly vhodnosti v záujme lepšie informovanej tvorby politik

Hodnotenia sú najpoučnejšie vtedy, keď vytvárajú solídnu dôkazovú základňu o úspechoch a nedostatkoch a zároveň identifikujú oblasti, ktoré možno vylepšiť z hľadiska vynárajúcich sa trendov a výziev. Dôležité je, aby sa viac venovali *dôvodom*, pre ktoré legislatívne texty priniesli či nepriniesli očakávané výsledky.

Hodnotenia preto musia obsahovať presné a doložené zistenia o fungovaní legislatívy, ako aj závery, ktoré sú jasne prepojené s posúdením. Budeme jasnejšie komunikovať o akýchkoľvek neúmyselných dôsledkoch alebo nedostatočnej výkonnosti právnych predpisov EÚ (v porovnaní s plánovanými cieľmi), aby hodnotenia mohli poskytovať lepšie podklady pre tvorbu politiky.

Pokiaľ ide o prístup založený na „zásade rovnováhy záťaže“, v hodnoteniach sa overia pôvodne odhadované náklady a prínosy v porovnaní so skutočnými výsledkami po zmenách zavedených spoluzákonodarcami a vykonaní na vnútroštátnej úrovni. V tejto súvislosti sú obzvlášť užitočné kontroly vhodnosti celých oblastí politik (namiesto hodnotení konkrétnych legislatívnych aktov). Okrem posudzovania rozsahu, v akom si politická iniciatíva plní stanovené ciele, sa takéto kontroly zameriavajú na kumulatívne vplyvy právnych predpisov, prekrývanie sa a nezrovnalosti, vďaka čomu poskytujú ucelenejší obraz o prínosoch a záťaži na podniky, jednotlivcov a verejné správy. Kontrola vhodnosti v horizontálnych záležitostiach, ako sú oznamovacie povinnosti, už prebehla v malom počte oblastí politiky (napr. životné prostredie, poľnohospodárstvo) a v rámci tejto kontroly sa identifikoval výrazný potenciál zjednodušiť požiadavky a znížiť náklady spojené s oznamovaním. V budúcnosti sa budeme usilovať vykonať viac takýchto horizontálnych kontrol vhodnosti, napriek tomu, že si vyžadujú značné organizačné úsilie, keďže sa preukázali ako veľmi užitočné.

Kontroly vhodnosti a hlavné hodnotenia kontroluje výbor pre kontrolu regulácie, čím je zabezpečená kontrola kvality, pokiaľ ide o posúdenie fungovania právnych predpisov.

Napokon, podobne ako pri posúdeniach vplyvu, postaráme sa o to, aby zhrnutia posúdení vplyvu boli prístupnejšie a obsažnejšie z hľadiska výsledkov tohto fungovania.

6.4. Silný výbor pre kontrolu regulácie

V rámci Komisie výbor pre kontrolu regulácie posudzuje kvalitu posúdení vplyvu, hlavných hodnotení a kontrol vhodnosti, ktoré slúžia ako podklad pre politické rozhodovanie (ale ho nenahrádzajú). Výbor nemôže spochybňovať ani nespochybňuje politické ciele a možnosti uvedené v správach pripojených k návrhom, posudzuje však kvalitu dôkazov, analýzu a logiku zásahu. Výbor bude vo svojej úlohe poradcu aj naďalej ponúkať poradenstvo v súvislosti s uplatňovaním a výkladom usmernení o lepšej právnej regulácii po ich zmene v nadväznosti na toto oznámenie, ako aj o uplatňovaní výnimiek.

Ak výbor zistí, že posúdenie vplyvu alebo hodnotenie nespĺňa normy stanovené v usmerneniach o lepšej právnej regulácii, vydá záporné stanovisko. Predmetnú správu vtedy treba prepracovať. Ak výbor vydá k danému posúdeniu vplyvu dve záporné stanoviská, iniciatívu môže kolégiu komisárov na prípadné prijatie predložiť len podpredseda pre medziinštitucionálne vzťahy a strategický výhľad. Takúto mieru vplyvu nemá žiadny orgán regulačného dohľadu v členských štátoch.

Predsedníčka von der Leyenová zrevidovala rozhodnutie o zriadení výboru⁷³ s cieľom zabezpečiť, že bude fungovať aj po skončení mandátu jeho členov, a v záujme posilnenia jeho komunikačných aktivít, vďaka ktorým bude verejnosť lepšie oboznámená s jeho úlohou.

Odtiaľ môže výbor uskutočňovať aj nezávislé komunikačné aktivity. Bude sa usilovať zvýšiť informovanosť o svojej práci mimo politických inštitúcií EÚ a posilniť tak dôveru v kvalitu práce Komisie. Okrem toho bude viac spolupracovať s podobnými orgánmi v členských štátoch s cieľom rozvíjať spoločný prístup k zlepšovaniu právnej regulácie.

Výbor bude napokon zohrávať významnú úlohu pri kontrole posúdení vplyvu a hodnotení z hľadiska prístupu založeného na „zásade rovnováhy záťaže“, strategického výhľadu a primeraného zohľadnenia rôznych účinkov krízy spôsobenej pandemiou COVID-19.

7. KĽÚČOVÁ ÚLOHA PRESADZOVANIA PRÁVA

EÚ je vybudovaná na spoločne dohodnutých pravidlách. Na to, aby tieto pravidlá fungovali, ich členské štáty musia v plnej miere a včas vykonávať a presadzovať. Ďalej musia zabezpečiť, aby sa tieto pravidlá správne uplatňovali a presadzovali, pretože ich nepresadenie spôsobuje náklady pre občanov a podniky⁷⁴.

Komisia v rámci svojej úlohy strážkyne zmlúv pomáha členským štátom pri vykonávaní práva EÚ a stíha vážne porušenia pravidiel EÚ. Komisia a členské štáty sú teda spoločne zodpovedné za presadzovanie práva EÚ.

Účinné uplatňovanie, vykonávanie a presadzovanie práva EÚ je prioritou Komisie Ursuly von der Leyenovej. Ako predsedníčka von der Leyenová oznámila vo svojich politických usmerneniach, naďalej budeme členské štáty usmerňovať a podporovať v ich úsilí o transpozíciu smerníc, vykonávanie nariadení a riadne uplatňovanie pravidiel EÚ. Prostredníctvom kontrol súladu overujeme, ako členské štáty premietajú právne predpisy EÚ do vnútroštátnych právnych predpisov. Na zaistenie účinného dialógu vo fáze transpozície závisíme od členských štátov, ktoré nám poskytujú jasné a presné informácie o vnútroštátnych právnych predpisoch.

Komisia vo svojom oznámení o identifikácii a riešení prekážok na jednotnom trhu⁷⁵ zdôraznila, že do dodatočného regulačného a administratívneho zaťaženia pre spotrebiteľov a podniky sa často premieta „gold-plating“, pričom má osobitný vplyv na MSP. Kontrolami súladu sa však nedajú presne identifikovať všetky vnútroštátne ustanovenia, ktoré idú nad rámec toho, čo sa vyžaduje v právnych predpisoch EÚ. Ani

⁷³ Rozhodnutie C(2019) 5565 zo 17. júla 2019 a P(2020) 2 z 23. januára 2020.

⁷⁴ Napríklad len celkové náklady spoločnosti na súčasné nedostatky pri dodržiavaní environmentálnych predpisov predstavujú približne 55 miliárd EUR ročne. Štúdia COWI pre Európsku komisiu s názvom [Costs of not implementing EU environmental law](#) (Náklady spojené s nevykonávaním environmentálneho práva EÚ, 2019).

⁷⁵ Oznámenie Komisie [Identifikácia a riešenie prekážok na jednotnom trhu](#), COM(2020) 93.

Komisia v niektorých prípadoch nedokáže presne posúdiť mieru, v akej je regulačné zaťaženie spôsobené tým, že členské štáty pri vykonávaní pravidiel EÚ dopĺňajú prvky vnútroštátneho významu. V súlade s Medziinštitucionálnou dohodou o lepšej tvorbe práva⁷⁶ Komisia opätovne vyzýva členské štáty, aby ju informovali, keď sa rozhodnú doplniť prvky, ktoré nevyplývajú z právnych predpisov EÚ.

Do budúcnosti má Komisia v úmysle vyhodnotiť svoje činnosti v oblasti dohľadu a presadzovania práva, aby aj naďalej vyhovovali účelu zabezpečiť fungovanie práva EÚ v praxi.

8. ZÁVERY

Vzhľadom na príležitosti a výzvy, ktoré nás čakajú v súvislosti s obnovou po poslednej kríze, je viac než inokedy dôležité prijímať právne predpisy čo najefektívnejšie. Z toho dôvodu, hoci Komisia už disponuje jedným z najlepších systémov „lepšej právnej tvorby“ na svete, naše inštitúcie – Európsky parlament, Rada a Komisia – musia urobiť viac. Osobitne sa to týka posudzovania významných zmien, ktoré sa uvádzajú počas rokovaní alebo do konečných legislatívnych textov.

Po prvé musíme zaistiť, aby na tvorbe kvalitných politík EÚ spolupracovali inštitúcie Európskej únie, miestne, regionálne a vnútroštátne orgány, sociálni partneri, podniky, občianska spoločnosť, vedecká obec a široká verejnosť. Na našej strane budeme zlepšovať spôsob, akým konzultujeme a komunikujeme so zainteresovanými stranami a zvýšime transparentnosť. Konkrétne, zvýšime informovanosť ľudí o webovom portáli *Vyjadrite svoj názor* a zabezpečíme, aby ku konzultáciám, ktoré sa na portáli nachádzajú, našli cestu všetci, a to aj bez predchádzajúcich vedomostí.

Zintenzívňujeme úsilie o zjednodušenie právnych predpisov a obmedzenie záťaže, a to tak, že zavádzame prístup založený na „zásade rovnováhy záťaže“ a riadime sa poradenstvom platformy Fit for Future. Okrem toho vypracujeme súbor nástrojov na lepšiu právnu reguláciu, ktoré nám umožnia lepšie využívať výhľad, presadzovať ciele v oblasti udržateľného rozvoja a lepšie zohľadňovať udržateľnosti a význam digitalizácie. Naš prístup budeme vyhodnocovať, aby sme sa uistili, že výsledky zodpovedajú zamýšľanému cieľu. V roku 2023 preto preskúmame, ako sa prístup založený na „zásade rovnováhy záťaže“ uplatňuje, a prehodnotíme jeho vykonávanie.

Najlepší spôsob, ako pri zlepšovaní tvorby právnych predpisov dosiahnuť pokrok (a teda lepšie výsledky), spočíva v úzkej spolupráci v nadchádzajúcich rokoch. Dosiahneme tak, že EÚ sa počas funkčného obdobia tejto Komisie stane silnejšou a odolnejšou.

Komisia:

- bude spolupracovať s Európskym parlamentom a Radou v záujme úplného vykonávania Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva vrátane zvyšovania kvality právnych predpisov EÚ tak, aby boli jasné, čitateľné a zrozumiteľné;
- zjednoduší svoj konzultačný proces tak, že zníži počet krokov, a to zavedením jednotnej výzvy na predloženie dôkazov, zlepšením dotazníkov a uskutočnením len jednej konzultácie pri revízii právneho predpisu;
- rozšíri povedomie o vylepšenom webovom portáli *Vyjadrite svoj názor*;

⁷⁶

Pozri bod 43 dohody.

- pohotovo bude poskytovať spätnú väzbu na konzultácie a bude aktuálne informovať o ďalších krokoch; presnejšie bude zohľadňovať vstupy od miestnych, regionálnych a vnútroštátnych orgánov;
- zabezpečí jednoduchý prístup k dôkazom, o ktoré sa opiera každý legislatívny návrh, a to tak, že prepojí databázy a registre a postupne ich otvorí verejnosti;
- zavedie prístup založený na „zásade rovnováhy záťaže“ s cieľom ďalej minimalizovať zaťaženie pri navrhovaní právneho predpisu a zväží kumulatívny vplyv právnych predpisov na ľudí a podniky;
- bude zohľadňovať stanoviská platformy Fit for Future – expertnej skupiny na vysokej úrovni, ktorá Komisii pomáha tým, že poskytuje stanoviská k tomu, ako možno právne predpisy EÚ zjednodušiť a zefektívniť a zabezpečiť, aby boli otvorené inováciám a nadčasové;
- urobí z výhľadu neoddeliteľnú súčasť tvorby politik a programu lepšej právnej regulácie tým, že ho začlení do posúdení vplyvu a hodnotení;
- v prípade politicky citlivých a dôležitých iniciatív, pre ktoré nebolo možné vypracovať posúdenie vplyvu, uverejní zdôvodnenie a dôkazy do 3 mesiacov;
- zaistí, aby sa cez lepšiu právnu reguláciu vo všetkých politikách podporovalo vykonávanie zásad „nespôsobať významnú škodu“ a „digitálne služby ako štandard“;
- zlepší analýzu a podávanie správ o vplyvoch návrhov (napr. na ciele udržateľného rozvoja, MSP, udržateľnosť, rovnosť, subsidiaritu a proporcionalitu);
- bude zreteľnejšie rozlišovať medzi správami o vykonávaní a hodnoteniami a vyzve Európsky parlament a Radu, aby vypracovali spoločné vymedzenia pojmov a určili najlepšie postupy pre konzistentnejšie doložky o monitorovaní a preskúmaní v právnych predpisoch EÚ;
- zaistí, aby hodnotenia účelnejšie slúžili zdokonaľovaniu politik, a na zistenie možných zjednodušení a príležitostí na zníženie zaťaženia bude častejšie využívať kontroly vhodnosti;
- zvýši kvalitu a zlepší dostupnosť rámcov monitorovania a údajov s cieľom zdokonaľiť hodnotenia;
- bude sa opierať o výbor pre kontrolu regulácie s cieľom overiť posúdenia vplyvu, hodnotenia a kontroly vhodnosti z hľadiska prístupu založeného na „zásade rovnováhy záťaže“ a z hľadiska výhľadu, a
- vyhodnotí svoje činnosti v oblasti dohľadu a presadzovania práva.